

UCHWAŁA NR XLVIII/285/17
RADY GMINY JAŚLISKA

z dnia 29 listopada 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017, poz. 697 z późn. zm.), **Rada Gminy Jaśliska uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jaśliska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Bogusław Stefan Gwiżdż

**Załącznik
do Uchwały Nr XLVIII/285/17
Rady Gminy Jaślika
z dnia 29 listopada 2017 r.**

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY na lata 2018-2020

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie.
2. Podstawy prawne działań ujętych w Programie.
3. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy.
4. Odbiorcy Programu.
5. Cele Programu.
6. Zadania przewidywane do realizacji.
7. Czas realizacji Programu.
8. Partnerzy GOPS w realizacji Programu.
9. Przewidywane efekty.
10. Analiza SWOT systemu wsparcia rodziny
11. Źródła finansowania.
12. Monitoring i ewaluacja.
13. Podsumowanie.

I. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Pierwszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 został przyjęty Uchwałą NR XI/56/15 Rady Gminy Jaślicka dnia 03 lipca 2015 r. Program ten w dużej mierze udało się zrealizować. Zadania zawarte w Programie przez trzy lata były sukcesywnie realizowane. Rodziny miały możliwość skorzystania z konsultacji i poradnictwa specjalistycznego na terenie Gminy, bądź były kierowane do specjalistów poza terenami Gminy. Rodziny z problemem alkoholowym kierowano na GKRPA, a rodzinami dotkniętymi przemocą zajmował się Zespół Interdyscyplinarny. Z rodzinami pracował asystent rodziny, który zapewniał wsparcie, kształtował u rodziców właściwe postawy wychowawcze. Dzieci wymagające terapii psychologicznej, pedagogicznej miały zapewnioną takową pomoc. Nie udało się pozyskać rodzin wspierających. Asystent rodziny intensywnie pracował z rodzinami, aby poprawili swoją sytuację, aby znaleźli pracę, podjęli leczenie odwykowe. Dla każdej rodziny opracowany został plan pracy. Rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent rodziny przypominał o utrzymywaniu osobistych kontaktów z dziećmi. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaślickach wspierał finansowo, rzeczowo rodziny przeżywające trudności. Podsumowując można stwierdzić, że w dużym stopniu Program okazał się skuteczny, gdyż większość celów została osiągnięta. Nakłady były proporcjonalne do produktów, rezultatów i wpływu. Zawarte w Programie cele nie zawsze były trafne i odpowiadające potrzebom adresatów w związku z czym użyteczność Programu nie sięgnęła maksimum. W związku z tym aktualny Program, mimo że jest po części kontynuacją poprzedniego Programu, to jednak wiele zostało zmienione, dopasowane do realnych potrzeb odbiorców i możliwości samorządu. Należy dodać, że pozytywne skutki Programu będą trwać długo po jego zakończeniu.

Zadania, które będą realizowane w ramach programu mają koncentrować się nie tyle na dziecku, ale na całej rodzinie, również w przypadkach, w których dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną. Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje

dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka. Jest wspólnotą niezwykłą, stanowiącą model i normę dla wszystkich innych grup społecznych. W niej to właśnie zdobywa dziecko pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja sobie obowiązujące wzorce i zasady współżycia, a także utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem, szukając w nim miejsca dla siebie. Rodzina stanowi związek wyłączny i trwały, bo tylko taka rodzina daje swym członkom poczucie bezpieczeństwa, pewności jutra i świadomości, że się jest kochanym. Rodzina to nie tylko i wyłącznie środowisko wychowawcze, to także najbliższe człowiekowi środowisko życia, najbliższa mu grupa, która może, a właściwie powinna wzbogacać jego życie, zaspokajając podstawowe potrzeby biologiczne, psychiczne, materialne, dawać poczucie bezpieczeństwa, zadowolenie i psychiczne oparcie.

Problemy, jakie pojawiają się w rodzinie są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienie, przemoc, niezaradność, zdarzenia losowe, brak umiejętności wychowawczych, zła sytuacja materialna dezorganizują życie rodzinne i powodują niewydolność wychowawczą rodziny, prowadzą do powstawania różnego rodzaju dysfunkcji.

Często rodzina dysfunkcyjna bez pomocy z zewnątrz nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodzinnych. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę.

Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

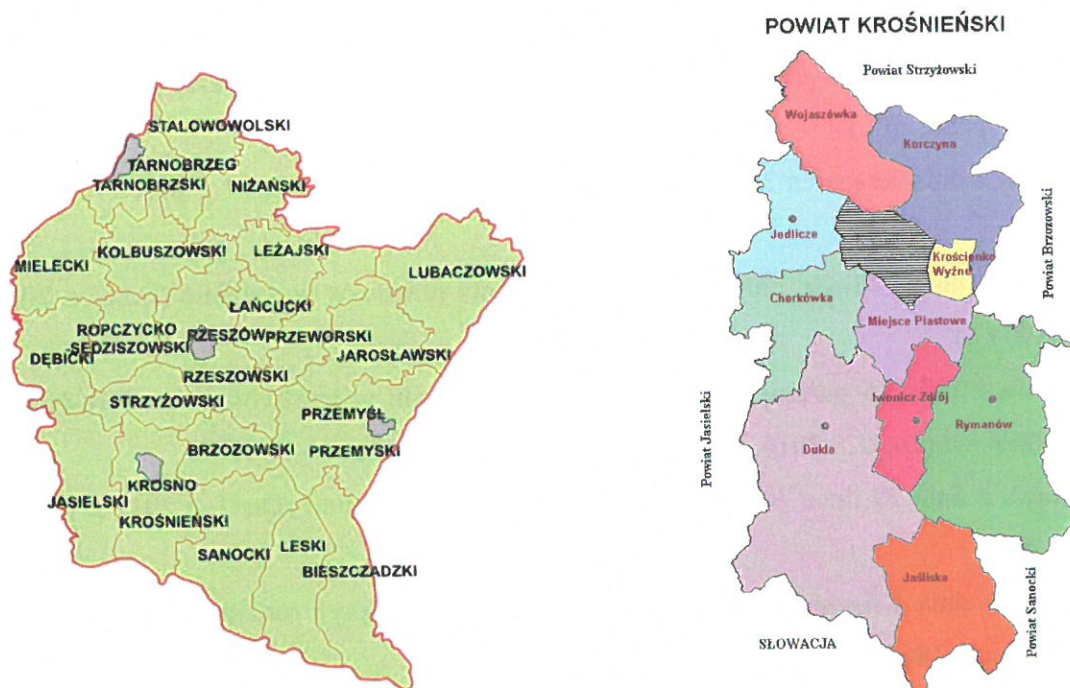
Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie Gminy Jaśliska.

II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 t.j.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz.U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.).

III. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA GMINY

Gmina Jaśliska jest gminą wiejską znajdującą się w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego oraz w południowej części powiatu krośnieńskiego (rycina 1). Od południa Gmina graniczy z Republiką Słowacką, od wschodu z gminami Komańcza i Rymanów, natomiast od zachodu z gminą Dukla. Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Jaśliska. Gmina obejmuje obszar o powierzchni 165,93 km².

Rycina 1. Powiat krośnieński na tle województwa podkarpackiego i Gmina Jaśliska na tle powiatu

Źródło: <https://www.osp.org.pl/> i <http://bip.powiat.krosno.pl/>

Pod względem administracyjnym Gmina dzieli się na sześć sołectw:

- Jaśliska, w tym Lipowiec i Czeremcha;
- Posada Jaśliska;
- Wola Niżna, w tym Wola Wyżna;
- Daliowa;
- Szklary;
- Moszczaniec, w tym Darów, Surowica, Polany Surowiczne, Rudawka Jaśliska, Jasiel.

Sołectwo Moszczaniec do 31.12.2016 r. należało do Gminy Komańcza w powiecie sanockim.

Podział Gminy na poszczególne miejscowości przedstawia rycina 2.

Rycina 2. Podział Gminy Jaśliska na miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportal.gov.pl

Teren gminy zamieszkuje 2267 mieszkańców z czego 1137 stanowią mężczyźni, a 1150 kobiety. Statystykę mieszkańców z podziałem na wiek i płeć przedstawia poniższa tabela (stan na 30.09.2017 r.).

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem
0-6	89	79	168
7-14	105	106	211
15-18	56	60	116
19-40	369	336	705
41-65	373	361	734
66-97	125	208	333
Razem:	1117	1150	2267

Źródło: Ewidencja ludności – referat do spraw społecznych i obywatelskich Urzędu Gminy Jaśliska.

Poniżej opracowano tabelę zawierającą informacje dotyczące liczby mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego.

Wyszczególnienie	Rok 2017
Liczba mieszkańców Gminy Jaśliska	2267
Liczba rodzin korzystających z pomocy	103
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	365
Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych	344
Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego	16
Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń wychowawczych 500+	325
Liczba dzieci w wieku 0-6 lat zamieszkujących w Gminie Jaśliska	168
Liczba dzieci/młodzieży w wieku 7-18 lat zamieszkujących w Gminie Jaśliska	327

Źródło: Sprawozdania GOPS.

Z powyższych danych wynika, iż w Gminie Jaśliska w roku 2017 w wieku od 0 do 18 lat mieszka 495 osób, co stanowi 21,83 % ogółu mieszkańców. W wieku od 0-6 lat było 168 dzieci, co stanowi 7,41% ogółu mieszkańców oraz w wieku od 7 do 18 roku życia było 327 dzieci, co stanowi 14,42% ogółu mieszkańców.

Z analizy danych GOPS Jaśliska za 2017 rok wynika, że 16,10% mieszkańców gminy korzysta z różnych form wsparcia pomocy społecznej realizowanych przez Ośrodek. Natomiast uprawnionych do świadczeń rodzinnych jest w 2017 r. 344 dzieci, a do funduszu alimentacyjnego 16 dzieci. Ze świadczeń wychowawczych 500+ korzysta 327 dzieci, co stanowi 66,06 % wszystkich dzieci/młodzieży w wieku do 18 roku życia.

Głównymi przyczynami uprawniającymi do korzystania z pomocy społecznej było:

1. Ubóstwo - 53 rodziny
2. Bezrobocie – 26 rodziny
3. Niepełnosprawność – 18 rodzin
4. Wielodzietność – 12 rodzin
5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 18 rodzin

6. Długotrwała choroba –17 rodzin
7. Alkoholizm – 3 rodziny

IV. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są rodziny z terenu Gminy Jaślicka, szczególnie te rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawiciele instytucji, podmiotów służb działających na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych patologizacją, wykluczeniem społecznym. Jednak wsparciem objęte zostaną także inne rodziny, które na skutek różnych sytuacji zostały zmuszone do korzystania z Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Jaślickach. Celem głównym zaplanowanych działań jest wzmocnienie więzi rodzicielskich i udzielenie rodzinom wsparcia by zminimalizować deficyty i zaburzenia równowagi w życiu danej rodziny. Wiele rodzin dotkniętych jest bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, alkoholizmem czy przemocą. Wiele z nich boryka się z różnymi problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

V. CELE PROGRAMU

Priorytetowym celem programu jest utrzymanie dziecka w rodzinie lub jego powrót do rodziny biologicznej

CEL GŁÓWNY:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.
2. Praca z rodziną.
3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących sytuacji kryzysowych.
4. Interwencja kryzysowa.
5. Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodzin.

6. Powrót do środowiska rodzinnego dzieci z pieczy zastępczej.

7. Stworzenie warunków podnoszenia kompetencji osób i instytucji działających w obszarze wspierania rodziny.

VI. ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI

l.p.	Zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizator	Okres realizacji
Cel 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka				
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	- liczba i formy udzielonej pomocy, w tym liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych pomocą	- GOPS Jaśliska	2018-2020
2.	Objęcie rodzin pomocą w zakresie dożywiania, a w szczególności dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków, - liczba rodzin korzystających z pomocy	- GOPS Jaśliska - Szkoła Podstawowa w Jaśliskach	2018-2020
3.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	- GOPS Jaśliska, - Szkoła Podstawowa w Jaśliskach, - Ośrodek Zdrowia w Jaśliskach	2018-2020
Cel 2 . Praca z rodziną				
1.	Diagnozowanie rodzin wymagających wsparcia	- liczba zdiagnozowanych rodzin wymagających wsparcia	- GOPS Jaśliska,	2018-2020
2.	Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	- liczba zawartych kontraktów socjalnych	- GOPS Jaśliska,	2018-2020
3.	Praca z rodziną prowadzona w oparciu o plan pracy	- liczba opracowanych planów pracy	- asystent rodziny	2018-2020
4	Udzielenie pomocy rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	- liczba rodzin, którym udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, - rodzaj udzielonej pomocy,	- GOPS Jaśliska, - Urząd Gminy w Jaśliskach,	2018-2020

5.	Objęcie rodzin dysfunkcyjnych konsultacjami i specjalistycznym poradnictwem	- liczba rodzin objętych konsultacjami i specjalistycznym poradnictwem,	- GOPS Jaśliska, - Szkoła Podstawowa w Jaśliskach, - GKRPA w Jaśliskach, - Zespół Interdyscyplinarny w Jaśliskach, - Ośrodek Zdrowia w Jaśliskach	2018-2020
Cel 3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących sytuacji kryzysowych.				
1.	Kontakt instytucji publicznych i niepublicznych w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy rodzinie	- liczba konsultacji, - liczba udzielonych porad	GOPS Jaśliska poprzez współpracę z kuratorami sądowymi, dzielnicowym, pedagogiem szkolnym, psychologiem, GKRPA w Jaśliskach, Zespołem Interdyscyplinarnym	2018-2020
2.	Pomoc rodzinom, które dotknięte są problemami uzależnień	- liczba osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i psychoterapeuty ds. uzależnień	- GOPS Jaśliska, - GKRPA w Jaśliskach	2018-2020
3.	Pomoc rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie	- liczba założonych Niebieskich Kart dotyczących przemocy w rodzinie, - liczba osób w rodzinach (dzieci i dorośli)	-GOPS Jaśliska, -Zespół Interdyscyplinarny w Jaśliskach	2018-2020
4.	Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego zwłaszcza pedagogicznego, psychologicznego, prawnego, psychoterapeutycznego, socjalnego	- liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe	- GOPS Jaśliska, - Szkoła Podstawowa w Jaśliskach, - Urząd Gminy w Jaśliskach, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie	2018-2020
5.	Zapewnienie asystenta w rodzinach wieloproblemowych	- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny, - liczba dzieci	- GOPS Jaśliska	2018-2020

		wychowujących się w tych rodzinach		
6.	Poszukiwanie rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających - liczba rodzin objętych pomocą rodzin wspierających	-GOPS Jaśliska -asystent rodziny	2018-2020
7.	Prowadzenie monitoringu potrzeb w zakresie placówek wsparcia dziennego	-liczba placówek wsparcia dziennego - liczba korzystających z placówek wsparcia dziennego	-GOPS Jaśliska	2018-2020
Cel 4. Interwencja kryzysowa				
1.	Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową	- liczba dzieci monitorowanych w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową	- GOPS Jaśliska, - kuratorzy sądowi, - asystent rodziny	2018-2020
2.	Zapewnienie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych	- liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych	- Urząd Gminy w Jaśliskach, - GOPS Jaśliska, - asystent rodziny	2018-2020
Cel 5. Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodziny				
1.	Działalność informacyjno-edukacyjna	- liczba spotkań i pogadanek związanych z działalnością profilaktyczną na rzecz wspierania rodziny	- GOPS Jaśliska, - Urząd Gminy w Jaśliskach, - Szkoła Podstawowa w Jaśliskach	2018-2020
Cel 6. Powrót do środowiska rodzinnego dzieci z pieczy zastępczej				
1.	Motywowanie rodziców o utrzymywanie osobistych kontaktów z dziećmi	- liczba spotkań rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych	- GOPS Jaśliska, - asystent rodziny	2018-2020
2.	Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną	- liczba opracowanych planów pracy z	- GOPS Jaśliska, - asystent rodziny	2018-2020

		rodziną		
3.	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin poprzez aktywne formy integracji społecznej i zawodowej	- liczba zorganizowanych programów, akcji, imprez, - liczba osób biorących udział w projektach, programach, akcjach, imprezach	- GOPS Jaśliska we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu	2018-2020
4.	Wsparcie rodzin biologicznych poprzez wyspecjalizowane zespoły specjalistów	- liczba rodzin korzystających z usług specjalistów	- GOPS Jaśliska we współpracy z Sądem, Szkołą Podstawową w Jaśliskach, itp.	2018-2020
Cel 7. Stworzenie warunków podnoszenia kompetencji osób i instytucji działających w obszarze wspierania rodziny.				
1.	Udział w konferencjach, szkoleniach, spotkaniach z zakresu wspierania rodziny	- liczba odbytych konferencji, szkoleń - liczba osób biorących udział w konferencjach, szkoleniach	- GOPS Jaśliska (pracownicy socjalni, Kierownik, asystent rodziny)	2018-2020
2.	Tworzenie możliwości szkoleń dla asystentów rodziny	- liczba odbytych szkoleń, - liczba asystentów biorących udział w szkoleniach	- GOPS Jaśliska	2018-2020
3.	Współpraca z Sądem, kuratorami sądowymi, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	- liczba konsultacji, spotkań z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	- GOPS Jaśliska	2018-2020

Do realizacji założonych celów/zadań będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwe dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

VII. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2018 – 2021. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VIII. PARTNERZY GOPS W REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśliskach we współpracy z instytucjami opisanymi w poniższej tabeli.

<i>Lp.</i>	<i>Instytucja</i>	<i>Zadania/zakres współpracy</i>
1.	Urząd Gminy w Jaśliskach	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
3.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jaśliskach	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym

		związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Komisariat Policji w Dukli	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Jaśliska. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
7.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Jaśliska.	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
8.	Zespół Szkół Publicznych w Jaśliskach, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	NZOZ VIVA w Jaśliskach	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
3. Zwiększenie dostępności rodziny do poradnictwa specjalistycznego.
4. Wzmocnienie więzi rodzinnych.

5. Nabycie przez rodzinę umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci właściwe rozwiązywanie konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
6. Integracja społeczności lokalnej i rozwój grup samopomocowych.
7. Wzrost kompetencji i aktywności rodzin oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne.
8. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
9. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów.

X. ANALIZA SWOT SYSTEMU WSPARCIA RODZINY

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018- 2020 dokonano analizy SWOT (polega ona na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia) Szczegóły analizy przedstawiono w poniższej tabeli:

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY JAŚLISKA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, - zabezpieczenie w budżecie Gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, - otwartość Urzędu Gminnym i GOPS na współpracę ze środowiskiem lokalnym, - dostępność do bezpłatnego poradnictwa prawnego (w tym prawa rodzinnego), socjalnego, psychoterapeutycznego na terenie Gminy, - dobra współpraca instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników GOPS, - znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników GOPS, - zapewnienie kadrze GOPS szkoleń, - realizacja programów profilaktycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - brak ośrodków wsparcia dziennego, - niekorzystne prognozy demograficzne, - niewystarczająca oferta form opieki nad małymi dziećmi w wieku 0-3 lat, - niewystarczająca ilość lokali socjalnych, - brak prawidłowych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - brak poradnictwa psychologicznego na terenie Gminy, - brak zaplecza technicznego do realizacji form wsparcia (pomieszczeń, wyposażenia), - brak poradni rodzinnej i prowadzonej mediacji w sprawach rodzinnych, - brak jednolitej interpretacji przepisów prawnych w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i zlecenie do realizacji zadań samorządom bez dostatecznego wsparcia finansowego, - niska świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i systemie

<ul style="list-style-type: none"> - zatrudnienie asystenta rodziny, - realizacja rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” finansującego dożywianie dzieci w szkołach, - rozwój infrastruktury gminy (boisko „Orlik”, stadion, place zabaw, świetlice gminne, Biblioteka Gminna itp. - zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę. - poprawna identyfikacja i monitoring występujących problemów z którymi borykają się rodziny (alkoholizm, przemoc 	<p>pieczy zastępczej</p> <ul style="list-style-type: none"> - często brak chęci podjęcia działań mających na celu wyjście z trudnej sytuacji życiowej,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości jaką niesie ze sobą rodzina, - wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, - wzrost świadomości i umiejętności korzystania z różnych form wsparcia, - możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi, - zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia, - możliwość zwiększenia propozycji spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, - dostępność środków unijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> -niekorzystne tendencje demograficzne, -niski poziom zainteresowania lokalnej społeczności oddziaływaniami profilaktycznymi, - osłabienie więzi rodzinnych, - pogłębiające się problemy mieszkaniowe, - wzrost kosztów utrzymania rodziny, - wypalenie zawodowe pracowników, - zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, - zatraćanie rodzinnych wartości, - brak świadomości wartości rodziny, - brak wystarczających środków finansowych, - zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Jaśliska,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania Rodziny powinien zostać poddany nie tylko monitoringowi, lecz również ewaluacji. Monitoring opiera się na bieżących sprawozdaniach z wdrażania programu oraz ogranicza się jedynie do obserwacji postępów programowych i ewentualnego korygowania odchyłeń wynikłych w procesie implementacji. Główną rolą ewaluacji jest podnoszenie jakości i weryfikowanie racjonalności działań sektora publicznego, a mianowicie poprawa planowania, poprawa wdrażania, wzmocnienie odpowiedzialności, poszerzenie wiedzy, wspieranie procesów uczenia się, wzmocnianie instytucji oraz minimalizacja negatywnych efektów zarządzania przez rezultaty. Celem ewaluacji jest przede wszystkim poprawa skuteczności i efektywności podjętych działań, zwiększenie przejrzystości i promowanie działań podejmowanych przez instytucje publiczne, kształtowanie kierunków działalności sektora publicznego, poznawanie mechanizmu funkcjonowania programów.

Ewaluację przeprowadza się według poniższych kryteriów, po to by odpowiedzieć na następujące pytania:

- Skuteczność - na ile rezultaty i wpływ programu przyczyniły się do osiągnięcia jego celów?
- Efektywność- w jakim stopniu nakłady były proporcjonalne do produktów, rezultatów i wpływu?
- Trafność- w jakim stopniu cele programu odpowiadają potrzebom jego adresatów?
- Użyteczność - na ile rezultaty i wpływ programu zaspakajają potrzeby jego adresatów?
- Trwałość- jak długo będą trwać pozytywne skutki programu po jego zakończeniu?

Najważniejszym kryterium jest kryterium użyteczności, ponieważ każdy program powinien zaspakajać przede wszystkim potrzeby odbiorców. Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring oraz ewaluację jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśliskach.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Pierwszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 został przyjęty Uchwałą NR XI/56/15 Rady Gminy Jaśliska dnia 03 lipca 2015 r. Kolejny opracowany został na lata 2018-2020.

